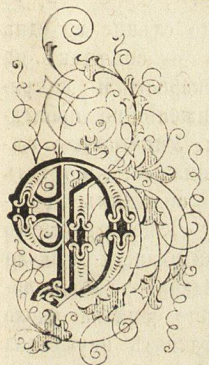

ПЕТА БЕСѢДА.

Приложеніе закона на всемірно-то тяготѣніе за обьясненіе явленія-та на слънчова-та система.

о открытіе-то на всемірно-то тяготѣніе, вьрвежь-тъ на челоуѣческыя умъ, въ неговы-тѣ старанія да си обьясни колко-годѣ удовлетворително движенія-та на небесны-тѣ тѣла, извьршалъ са независимо отъ всѣкой ржководящъ законъ. Умъ-тъ много полегка и съ голѣмъ трудъ си проправялъ пхть, като са ржководствувалъ единственно отъ внимателно-то наблюденіе на небесны-тѣ явленія и като основавалъ всичкия си успѣхъ на точность-та и число-то на наблюденія-та. Веѣко открытіе стояло съвршенно отдѣлно; и макаръ то и да приготвяло пхть-тъ за послѣдующы-тѣ открытія, обаче по никой начинъ са не относало къмъ тѣхъ като къмъ необходимы свои слѣдствія. Съ открытіе-то на великыя законъ на всемірно-то тяготѣніе, произлѣзълъ пыленъ и рѣшителенъ превратъ въ Астрономія-та. Прибавилъ са новъ отдѣлъ, кой-то, до открытіе-то на този законъ неможалъ да сществува. Въ този отдѣлъ на Астрономія-та, вьрвежа на изслѣдванія-та е обратенъ: умъ-тъ отъ единъ великъ законъ преминува въ разглѣжданіе-то на неговы-тѣ слѣдствія, като изучава тѣхны-тѣ разнообразны видоизмѣненія до най-крайны-тѣ имъ предѣлы. Наблюденіе-то са употрѣбыва тука само за да провѣри открытія-та, а не като основа, безъ коя-то открытіе-то неможе да са извьрши.

За това ера-та на физическа-та Астрономія е велика ера въ исторія-та на тѣзи наука. Тя объема рѣшеніе-то на най-чудны-тѣ задачи; тя привиква на помощь най-истычненныя, най-могущественныя математическый анализъ; тя изисква да са употрѣбыватъ най-геніалны-тѣ и точныя инструменты въ търсяніе-то данны, съ помощь-та на кои-то нейны-тѣ теоріи да можтъ лесно да са прилагатъ на практика-та за рѣшеніе на задачи-тѣ на природа-та. Сега вече философъ-тъ — механикъ, безъ да излѣзва отъ своя-та стая, може мысленно да построї своя-та система. Въ